

BRÁNA

*Časopis sboru Českobratrské církve evangelické v Praze -
Braníku*

číslo 3/2004

OZNÁMENÍ

Pravidelný sborový program

BOHOSLUŽBY: neděle 9,30 hod.

každou první neděli v měsíci jsou rodinné služby Boží,
každou třetí neděli v měsíci je vysluhována sv. Večeře Páně

Starší dorost (10-14 let): úterý 17,00 - 19,00

Mládež: úterý 18,30 - 21,00

Biblická hodina: středa 18,00 - 19,30

Biblická výchova dětí a mladší dorost (7-10 let): čtvrtek 16,00 - 18,00

Odrost (15-17 let): čtvrtek 18,00 - 20,00

Úřední hodiny faráře PhDr. Luďka Rejchrtů:

po a pá 10,00 - 11,30

středa 17,00 - 18,00

Velký pátek

9.4. Velký pátek - bohoslužby od 17 hod.

Kontakty na sbor

Sbor Českobratrské církve evangelické

Modřanská 118

147 00 Praha 4 - Braník

tel.: 244 461 037

branik@evangnet.cz

<http://branik.evangnet.cz>

účet: 135027438/0300

Tiráž

BRÁNA**X. ročník, číslo 3 - březen 2004**

pro členy a příznivce sboru ČCE Praha - Braník. Vychází jednou měsíčně.

Redaktorka: Růžena Černá, red. rada: J.Čierná, A.Drápal, P.Říčan, M.Bedrníková, výkoná redakce: R.Černá, M.Holá.

Uzávěrka: v neděli před schůzí staršovstva (druhé pondělí v měsíci).

Příspěvky odevzdejte redakci, pokud možno i na disketě, nebo mailem na adresu mscerny@volny.cz

[Převod do HTML: [Michal Jungmann](#), [Michal Mazný](#) .]

NA TITULNÍ STRÁNCE

Jobovská brána

Na titulní stránce je kresba Jany Wienerové: Jobovská brána z cyklu Brány

Jobovská brána

Job 19,25: **Já vím, že můj vykupitel je živ...**

Zkušenost z nemocnic, kde člověk zbavený již svých možností dožívá, často živoří či jen vegetuje, vede k otázkám: Co se mnou bude? Jakou mám perspektivu jako člověk? Odpovědí je jednověťá důvěra Jobova: I nad naší naprostou nemohoucností stojí ještě Bůh.

Jana Wienerová

Modlitba nemocného

Prosil jsem Boha, abych mohl uskutečnit velkolepé plány,
On mě ale učinil slabým, aby mne uchoval v pokoře.
Prosil jsem Boha, aby mi dal zdraví a realizovat velká díla,
On mi dal bolest, abych ji lépe chápal.
Prosil jsem Boha o bohatství, abych měl všechno,
On mě nechal chudým, abych nebyl sobcem.
Prosil jsem ho o moc, aby mě lidé potřebovali,
On mi dal pokoření, abych já potřeboval je.
Prosil jsem Boha o všechno, abych mohl užívat života,
On mi ponechal život, abych mohl být spokojen se vším.
Pane, nedostal jsem nic oč jsem Tě prosil,
Ale dals mi všechno, co jsem potřeboval a téměř proti mé vůli.
Prosby, jež jsem nevyslovil, byly vyslyšeny.
Buď pochválen, můj Pane,
Nikdo z lidí nevlastní víc, než mám já.

Tuto modlitbu napsal Kirk Kigour, americký mistr v odbíjené sedmdesátých let. V lednu 1976 se zranil v tělocvičně a od té doby žije na vozíku. Jan Pavel mu osobně udělil svátost nemocných při

slavnosti Dne nemocných r. 2000 a Kirk mu modlitbu věnoval.

(poznámka redakce internetové verze: na další stránce následuje kresba Jiřiny Adamcové, v níž vyjadřuje dík přátelům za pomoc a podporu v době své bolesti a nemoci.)

STARŠOVSTVO

Zápis ze 645. schůze staršovstva

8. března 2004

Přítomni bratři a sestry: Rejchrt, Novotný, Bedrník, Bruncko, Černá, Drápalová, Kolářová, Kučera, Kučerová, Nývltová, Žilková, Hoznauer, Zvánovcová

1) Příprava **sborového shromáždění, které bude 28. března 2004** po bohoslužbách. Staršovstvo odsouhlasilo návrh zprávy o životě a stavu sboru i návrh zprávy o hospodaření a rozpočtu. Hovořilo i o ostatních předložených zprávách. O krátkou informaci budou požádáni i vedoucí mladšího dorostu, dorostu a odrostu.

2) **Finanční záležitosti**

Zd. Kučerová přečetla pokladní zprávu za únor - bez připomínek.

Diskuse k otázce finanční podpory sborových táborů z prostředků sboru a o možnosti obč. sdružení YMCA Braník žádat o granty.

3) **Údržba sborových prostor**

Aleš Hoznauer informoval o jednání s čalouníkem ohledně zhotovení sedáků na lavice - předá mu náš požadavek na materiál a požádá o rozpočet.

T. Bedrník informoval o jednání s truhlářem ohledně opravy nábytku.

4) **Velikonoce** - 9.4. Velký pátek budou bohoslužby od 17 hod., 11.4. v neděli velikonoční od 9,30 hod. - oba dny s vysluhováním sv. Večeře Páně.

5) **Branický komorní orchestr** nacvičuje program na velikonoční koncert ve Stebně.

Dubnová schůze staršovstva bude výjimečně první pondělí - 5.4.2004.

zapsala: R.Černá

ODPOUŠTĚNÍ

O odpouštění

V neděli dne 22 února uspořádaly sestry učitelky Nedělní školy branického sboru společný oběd s následnou přednáškou bratra profesora Dr. Jaro Křivohlavého, Csc. o odpouštění v mezilidských vztazích. Ta navazovala na vydání jeho knihy "Pozitivní psychologie - o naději, lásce a odpouštění" (Portál, Praha 2004). Redakce Brány ho požádala o sdělení toho, co se odpouštěním

rozumí a co je třeba od této činnosti odlišit.

ODPOUŠTĚNÍ

Správná a ne zcela správná pochopení toho, co se rozumí slovem "odpouštění".

Pokus o odstraňování nedorozumění a ujasnění toho, co je a co není odpouštění.

Co odpouštěním není:

Omluva

Omluva se vztahuje na případy, kdy jde o nepatrnou věc, maličkost z hlediska morálních hodnot, případně o něco, co nemá morální hodnotu (kde jde o "prkotinu, která nestojí za řeč"). Jde-li o drobnost - např. o to, že jsem neudělal něco perfektně, že jsem rozbil talířek, nepřišel včas atp.-, tam není na místě žádat o odpouštění, ale jen o omluvu.

O odpouštění je třeba hovořit (žádat) jen tam, kde jde o skutečný, opravdový a ne jen v představitosti zobrazený (vyfantazírovaný) nespravedlivý (nefěr, mravně negativní čin), tj. o nespravedlnost v nejširším slova smyslu. Tam, kde takovýto čin byl spáchán, tam je na místě hovořit ne o omluvě, ale o odpouštění.

Přehlížení

Odpouštění není přehlížením toho, co se stalo, či zavřením očí nad tím, co bylo. Není snahou nevidět, co mi někdo udělal - z průrůzných důvodů (např. z toho důvodu, že to udělal můj šéf a kdybych to hlásil, měl bych v práci peklo). Při přehlížení a **promlčení** o tom, co se stalo, je viník viděn jako někdo, kdo je nefěr člověkem ("krivák"), ale jemu se to nedává najevo.

Při odpouštění je viník viděn jako lidská bytost, která má svou důstojnost, kladnou hodnotu a zaslouží si úctu (respekt) vzdor tomu, co udělal. Při odpouštění je morální akt jasně vyjádřen (artikulován) a hodnocen jako nefěr.

V obou případech - při přehlížení i odpouštění - je to, co se stalo, viděno jako nefěr, ale při odpouštění se nad tím nezavrou oči "aby byl klid".

Odškodnění

Odškodněním - kompenzací se rozumí vyrovnání škody, nahrazení škody, splacení dluhu v plné výši (případně i s úroky). Kompenzace uznává, že to, co se stalo, bylo nefěr. Odškodnění se snaží škodu nahradit v plné výši.

Odpouštění též vidí nefěr charakter toho, co se stalo, nevyžaduje však zpětné zaplacení škody. Je ničím nepodmíněným darem poškozeného tomu, kdo mu uškodil.

Zapomenutí

Zapomenutí je selháním paměti - činem špatné paměti. Prostě to, co bylo (např. přestupek) vypadne z vědomí - např. daný člověk zapomene na urážku (poškození atp.).

Odpouštění naproti tomu si dobře zapamatovává to, co se stalo - se všemi detaily (i když je někdy vystaveno pokušení dodávat další detaily, které si poškozený dále vymýšlí). Při odpouštění je viník stále vidět v "přirozených barvách" jako viník - i když při odpouštění je viděn jako všelijak chybující (hříšný) člověk. Odpouštění není zapomenutím morálního přestupku (morální amnezii). Cílem odpouštění není nevidět zlo, kde se zlo ukázalo, ale vidět lidskou slabost v odolnosti proti zlu. Cílem odpouštění je spíše snížení příznaků deprese, úzkosti, vnitřní bolesti a pocitů beznadějnosti u toho, který již byl viníkem poškozen a zraněn.

Pardonování

Odpouštění není pardonování, např. typu všeobecné amnestií, legálním (právním) prominutím dluhu, trestu atp. (formálním udělením milosti).

Proč? Amnestie (nezasloužené udělení milosti) je právní akt. Je poskytována na věci osobně neúčastněným soudem (soudcem), který našel doklady o tom, že zákon byl přestoupen.

Amnestie je oficiální akt - vymazání zaslouženého trestu. Posuzuje jednání, které bylo odklonem od oficiálních, zákonných ustanovení, tj. požadavků spravedlnosti.

Naproti tomu odpouštění je osobní akt, jehož nositelem je ten, kdo byl druhou osobou i poškozen. (nejen právně, ale třeba i jen morálně). Týká se i činů, které neřeší zákony - např. zklamání důvěry, hrubosti, neomalenosti, zrady atp.

V obou případech jde však o to, že tomu, kdo udělal něco, co udělat neměl, je dáván určitý nezasloužený dar - poskytnuto sociální a morální dobro.

Oba tyto druhy řešení určitého případu - pardonování i odpuštění mohou existovat vedle sebe ve všech kombinacích.

Smír

Smírem se myslí znovunastolení původního (přátelského) vztahu mezi dvěma lidmi (stranami) a pokračování v tom způsobu života, který byl před krizovou událostí.

Smířící jednání je veřejné, dvoustranné (dyadické) jednání.

Odpouštění je osobní (individuální), vnitřní (interní) záležitostí člověka. Ten, kdo byl poškozen se musí osobně vyrovnávat s tím, co se mu stalo i s tím, jak na to bude reagovat.

Odpouštění není automatickým pokračováním v tom vztahu, který byl před krizovou událostí. Obvykle však je - či může být - prvním krokem na cestě k smíru. Ke smíru je však zapotřebí dobré vůle obou účastněných stran (postižené osoby i viníka), kdežto dát viníkovi dar odpuštění je záležitostí jen jedné osoby - postiženého člověka. Viník však může k tomuto procesu přispět tím, že může činit pokání (změnit své chování a jednání) o odpuštění požádat. Klade-li výsledek - smíření - však tím není ještě automaticky dosaženo. Je však třeba dát si pozor na tzv. "laciná" či všelijak "uspěchaná" usmíření s plně neprožitou fází požádání o odpuštění a bezpodmínečného udělení odpuštění (s činnostmi typu autentického Buberovského dialogu, dojednávání a zrání spolupráce).

Cílem odpuštění nemusí vždy být usmíření (smír). Jsou situace, kde pokračování v tom vztahu, který byl před krizovou událostí, není žádoucí. Příkladem může být život s nenapravitelným alkoholikem, hazardním hráčem, toxikomanem, hrubiánem, násilníkem, "kruťasem" atp. Návrat do nebezpečného vztahu nemusí být vždy žádoucí, avšak odpuštění tomu, kdo se chová nefér, je žádoucí vždy.

Úleva - snížení zklamání

Zklamání může doprovázet zážitek nespravedlivého - nefér zážitku. Může však vznikat i z jiných příčin. Není proto správné považovat každé zklamání za situaci, kdy je zapotřebí odpuštění. Začne-li např. někoho bolet zub zrovna ve chvíli, kdy má veřejně vystoupit, může být zklamán tím, že není zcela v pořádku. Neznamená to však, že by měl svému zubu odpustit.

Ospravedlnění jakéhokoliv činu

Není na místě hovořit o odpouštění tam, kde ten, kdo něco negativního druhému člověku udělal, jednal v souladu s požadavky spravedlnosti. Např. někdo si něco koupil, ale nezaplatil. Koupěnou věc má, ale zlobí se, že ten, od koho to má, na něm vyžaduje, aby zaplatil.

O odpuštění je možno hovořit jen tam, kde skutečně došlo k nefér - nespravedlivému činu. Neměl-li daný čin takovýto charakter, nemá zde odpuštění co dělat.

Odpustit neznamená setřít odpovědnost za spáchaný čin:

"Představa, že odpustit znamená setřít odpovědnost za spáchaný čin, je falešnou představou"

(nepravdou). Tato představa je hrubým zkreslením skutečnosti. Tato falešná představa vytváří zábrany v našem rozhodování se pro volbu odpuštění."

"Oč tedy jde při odpuštění? Jde o to vést provinilce, tj. toho, kdo něco zlého udělal, k odpovědnosti, ale zároveň uklidnit nitro postiženého a zbavit vzájemný vztah nevraživosti, hořkosti a nenávisti, nepřátelství a pomstychtivosti (v první řadě ze strany postiženého)."

Ron Wiebe (Medical Resource Inst.) San José, California.

"Odpuštění neznamena zbavit provinilce odpovědnosti za to, co udělal.

Odpuštění je způsob jak zabránit tomu, aby nám minulost diktovala, jak má vypadat budoucnost."
Houston Smith (antropolog)

"Neodpuštění je příznakem naší nedokonalosti (nedostatečnosti). *Odpouštění a odpuštění je Božím darem."*

Miroslav Wolf, profesor teologie na universitě v Yale, Connecticut (na přednášce v Praze, 2002)

Čím tedy odpouštění je?

Dejme zde slovo odborníkům a uveďme zde dva druhy definic odpouštění:

Prvé dvě z nich mají důraz na dvousměrnost procesu odpouštění.

Na jedné straně jde u odpouštění o to, *něco potlačit* a na druhé straně naopak o to *něčemu pomoci*.

Enright et al. 1998, (str. 46 - 47):

"Odpuštěním se rozumí ochota *vzdát* se vlastního práva na rozmrzelost (zlost, vztek, odpor, zášť atp.), negativní posuzování a netečné chování k člověku, který mne nespravedlivě zranil a snaha *žít (pěstovat)* v sobě k němu postoj šlechetnosti, velkorysosti, nezaslouženého slitování a dokonce i lásky."

Worthington et al., 2000, 2000, s. 229:

"Odpuštění je souhrnný termín (pojem), který je charakterizován na jedné straně snahou *snížit intenzitu motivace vyhledávat pomstu* a vyhýbat se snahám takového druhu, a na druhé straně snahou *zvýšit motivaci hledat smír* (usmířit se, vyhledávat smíření)."

Druhé dvě definice upozorňují na změnu postoje postižené osoby k provinilci:

Cullough, Pargament a Thoresen, 2000, s. 9.:

"Odpuštěním se rozumí osobní (vnitřní) *změna postoje* charakterizovaná prosociálním zaměřením. Jde o postoj k člověku, který je viděn (chápan, vnímán) jako provinilec. Tato změna je začleněna do sociálního kontextu (mezilidských vztahů) a má dvojí charakter; je jednak interpersonální, jednak intrapersonální."

Snyder et al. 2001, s. 6:

"Odpuštění je adaptivním *přetvořením (přeformulováním) rámce* (vnímání druhého člověka). To, co se zprvu zdálo proviněním (druhého člověka ke mně) a jeho špatným jednáním či chováním ke mně, nevede po této *změně* již tak křečovitě k negativnímu postoji k němu."

Odpouštění viděno v úplnějším pojetí:

R.D.Enright a R.P. Fitzgerald, 2002, s. 24:

"Lidé odpouštějí, po té, co rozumovým zvážením toho, co se stalo, došli k závěru, že provinilec s nimi jednal nefér, a záměrně (z vlastní vůle) *zahánějí hněv* i s ním spojené projevy (na které mají plné právo) a při tom se snaží jednak s viníkem tak, jak jim káže princip *benevolence* (chtění dobrého pro druhého člověka). Tato benevolence obsahuje soucítění, nepodmíněný respekt (úctu) k druhému člověku (k jeho lidské hodnotě) a lásku (v morálním pojetí), na kterou provinilec vzhledem k morální

hodnotě toho, co udělal, nemá žádné právo."

Potud teorie. Jak ale vypadá naše praktikování toho, co denně říkáme v modlitbě "Otče náš" - "jako i my odpouštíme našim viníkům?"

Jaro Křivohlavý

DALŠÍ OZNÁMENÍ

Konference "Smíření něco stojí"

Diakonie ČCE zve na celodenní konferenci

Smíření něco stojí

aneb o příležitostech v krizích jedince, rodiny a komunity

v sobotu 27. března 2004

od 9 hod.

Evangelická teologická fakulta, velká posluchárna

dopoledne referáty

odpoledne panelová diskuse: Smířování s neštěstím

a pracovní skupiny

Ekumenické setkání v rámci Světového dne modliteb

První pátek v březnu, který je světovým dnem modliteb, se uskutečnilo i v Praze 4 ekumenické setkání. Tentokrát v kapli Církve československé husitské v Krči. Při pohledu zvenčí se nezdá, že by se do tohoto malého kostelíku, stojícího po asanaci okolní zástavby osamoceně mezi silnicemi, mohly vejít téměř čtyři desítky návštěvníků. 5. března se tam setkali zástupci husitských farností z Braníka, Krče a Michle, katolíků z Braníka a Krče a evangelíků z Braníka. Více než polovina z nich se aktivně podílela na programu. 15 žen se vystříдалo při čtení textu, připraveného ženami z Panamy, přítomným bratrům farářům z CČSH a ČCE byla svěřena biblická čtení, katolickému knězi z farnosti Krč-Michle navíc i kázání. P. Alberto Giraldo-Cit nás překvapil dobrou češtinou a hlavně pro nás neobvyklým výkladem biblického textu. Při rozhovoru u čaje po skončení bohoslužby jsme se dozvěděli, že tento španělský misionář je v České republice již dvanáct let. Žije zde v komunitě ještě s dalšími třemi bratry z téhož španělského řádu. Líbí se mu tady a už si zvykl i na zdejší chladnější podnebí. Zajímá se o naši historii a kulturu. Doufáme, že přijme pozvání našeho bratra faráře a přijde někdy do Braníka, aby se s námi při biblické hodině podělil o zkušenosti s misíí v ateistickém Česku a řekl i něco o katolické církvi ve Španělsku.

R.Č.

Pozvánka na hudební improvizaci Labyrint světa a ráj srdce

Místní odbor Kostnické jednoty Praha - Vinohrady

zve na hudební improvizaci

Labyrint světa a ráj srdce

u příležitosti výročí narození

Jana Amose Komenského

v sobotu 20. března 2004 v 19.00 hodin

sbor Bratrské jednoty baptistů, Vinohradská 68, Praha 3

M - Jiřího z Poděbrad, tram 11- nám. Jiřího z P., 10, 16 - Vinohr. vodárna

účinkují: Pavel Koutník, Vídeň, Rakousko - hud.skladatel, varhany

Sabine Federspieler, Brixen, Itálie - flétny

Josef Čáp, Svitavy, ČR - výběr textu, přednes

[\[předchozí číslo\]](#) [\[jiné číslo\]](#)